

نقشه اکوسیستم کارآفرینی شهر اصفهان

گزارش مرحله اول

ویرایش دوم

فهرست

فهرست جداول.....	أ
مقدمه	١
١- روش شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی	١
٢- تعیین چارچوب مفهومی: شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی شهر اصفهان	١
٣- پیوست‌ها	٦
پیوست یک: چارچوب مفهومی اکوسیستم کارآفرینی شهر بانک جهانی	٦
پیوست دو: اقتباسی از چارچوب مفهومی نظریه برد فیلد	٧
پیوست سه: شاخص جهانی کارآفرینی (Global Entrepreneurship Index)	٨
منابع و مأخذ	٩

فهرست جداول

جدول ١: چارچوب مفهومی شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی شهر	٢
جدول ٢: چارچوب مفهومی اکوسیستم کارآفرینی شهر بانک جهانی	٦
جدول ٣: نظریه برد فیلد	٧
جدول ٤: شاخص جهانی کارآفرینی (GEI (Global Entrepreneurship Index)	٨

عنوان پروژه: تهیه نقشه کارآفرینی شهر اصفهان

مجری: مدیریت مطالعات و پژوهش و وبسایت اصفهان پلاس

همکاران: سید محمد امامی (کارشناس برنامه‌ریزی شهری مدیریت مطالعات و پژوهش شهرداری اصفهان)، محمدعلی زاهدی (مدیر وبسایت اصفهان پلاس-رسانه جامعه کارآفرینی اصفهان)

تاریخ تهیه: ویرایش نخست مورخ ۹۷/۵/۶ - ویرایش دوم مورخ ۹۷/۵/۲۵

گروه نظارت و راهبری (کارگروه ستاد توسعه کارآفرینی شهر اصفهان):

کوروش خسروی (رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر اصفهان)، نادر آخوندی (مدیر امور درآمد شهرداری اصفهان)، سعید ابراهیمی (مدیر مطالعات و پژوهش شهرداری اصفهان)، محمدحسین قورچانی (مدیر خلاقیت و فناوری‌های نوین شهرداری اصفهان)، آمنه شهیدی (مشاور اقتصادی امور درآمد)، امین قربانی (کارشناس اداره ممیزی مدیریت امور درآمد شهرداری اصفهان).

مقدمه

اکوسیستم نوآوری یا کارآفرینی شهری در برگیرنده اجزایی است که به توسعه نوآوری و کارآفرینی در شهر کمک می‌کنند. در این گزارش اجزای اکوسیستم نوآوری شهر اصفهان شناسایی می‌شوند. این شناسایی تنها شامل شرکت‌های نوپا - که عنصر اصلی اکوسیستم هستند - نمی‌شود بلکه کلیه عوامل و اجزای اکوسیستم را در بر می‌گیرد. در تحلیل‌های آتی که منجر به سیاست‌های اجرایی می‌گردد شناخت اکوسیستم بسیار راه‌گشا خواهد بود زیرا اولین قدم در شناخت دقیق و تحلیل‌های آتی، شناسایی ساختارمند و علمی یک پدیده است. در مرحله دوم که امید است در آینده صورت گیرد وضعیت اکوسیستم شهر اصفهان بر اساس استانداردهای اکوسیستم نوآور مورد بررسی و تحلیل قرار خواهد گرفت.

۱- روش شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی

روش شناسایی اجزا و عناصر اکوسیستم نوآوری خوداظهاری از طریق شرکت در فراخوان است. در مرحله اول فهرستی از اجزای اکوسیستم لیست می‌شوند که هویتی حقیقی یا حقوقی داشته باشند. بنابراین اجزایی با ماهیتی غیرملموس مانند فرهنگ در این چارچوب قرار نمی‌گیرند، البته افراد یا سازمان‌هایی که در فرهنگ سازی کارآفرینی نقش دارند می‌توانند در لیست قرار گیرند. در مرحله بعدی طی یک فراخوان از تمامی کسانی که به نوعی در اکوسیستم کارآفرینی شهر نقش یا تصمیم به بر عهده گرفتن "نقش" دارند دعوت می‌شود که در ذیل هر یک از اجزای اکوسیستم قرار گیرند. در کنار فراخوان همچنین توسط تعدادی از مروجین کارآفرینی که با اکوسیستم اصفهان آشنایی کافی دارند، اجزایی که ممکن است در فراخوان لحاظ نشده باشند به لیست افزوده خواهند شد.

۲- تعیین چارچوب مفهومی: شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی شهر اصفهان

شناسایی اجزا و عناصر اکوسیستم نوآوری شهری ابتدا مستلزم تهیه چارچوب شناختی است که جامع و مانع باشد یعنی اولاً تمامی اجزا را در برگیرد و ثانياً به موارد بی‌ارتباط با موضوع اکوسیستم‌های نوآوری شهری نپردازد. در پیوست گزارش سه چارچوب مفهومی آورده شده‌اند که در جمع‌بندی چارچوب نهایی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. سعی بر آن است که چارچوب پیشنهادی بر اساس نظریه‌های مطرح در این زمینه جمع‌بندی شود و همه "اجزای اکوسیستم نوآوری یک شهر" مورد توجه قرار گیرند. در بخش مثال‌ها، در سطح ملی و بین‌المللی تنها مواردی آورده می‌شوند که با یکی از اجزای محلی در ارتباط هستند. جدول ۱ چارچوب مفهومی شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی شهر را با توضیح و مثال نشان می‌دهد.

جدول ۱: چارچوب مفهومی شناسایی اجزای اکوسیستم کارآفرینی شهر

اجزای اکوسیستم	زیر مجموعه اجزا	توضیح	مثال‌های شهر اصفهان
منابع انسانی	کارآفرینان	کسانی که مسئولیت و ریسک راه‌اندازی یک کسب و کار نوپا و یا استارت‌آپ را قبول می‌کنند.	-
	نیروهای متخصص	کسانی که دارای مهارت و یا تحصیلات دانشگاهی یا غیردانشگاهی در زمینه‌های فنی مورد نیاز اکوسیستم کارآفرینی هستند.	-
	مریبان و منتورها	کسانی که علاوه بر دانش، تجربه کارآفرینی، حس نوع دوستی و شبکه ارتباطی دارند.	-
	علاقه‌مندان	کسانی که بدون قبول مسئولیت خاص ناظر و مشوق و دنبال‌کننده فعالیت‌های اکوسیستم هستند.	-
	مروجین	افرادی که فعالانه در زمینه‌های مختلف مشارکت می‌کنند.	محمد کرمانی، احمد ورد، محمد رقابی، حامد ترکش، پیمان کاظمی، وحدت پور، عزیز بنی هاشمی
مراکز آموزشی	تسهیل‌گر امور کارآفرینی	مهیاکنندگان خدمات تسهیل‌گری امور کارآفرینی	و کلا، حسابداران، مشاوران مالیاتی و خدمات ثبت شرکت‌ها.
	دانشگاه‌ها	دانشگاه‌هایی که دوره‌های رسمی، طولانی مدت برای تربیت کارآفرین و یا متخصصین ارائه می‌کنند.	دانشگاه اصفهان (www.ui.ac.ir)، دانشگاه آزاد نجف آباد (www.iaun.ac.ir)، دانشگاه صنعتی اصفهان (www.iut.ac.ir)، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (www.khuisf.ac.ir)، دانشگاه آزاد خوراسگان (www.mui.ac.ir)
	موسسات آموزشی آزاد	موسساتی که دوره‌های کوتاه مدت، فشرده و کاربردی ارائه می‌دهند.	موسسه آموزش عالی دانش پژوهان پیشرو (www.daneshpajooan.ac.ir)، موسسه آموزش عالی راغب اصفهانی (www.raghebif.ac.ir)
	سازمان‌های آموزشی دولتی	سازمان‌های دولتی به منظور ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای	اداره کل فنی و حرفه‌ای استان اصفهان (etvto.ir)، مرکز آموزش سازمان فاوا شهرداری
تامین‌کنندگان مالی (تسهیلات مالی)	سرمایه‌گذار شخص	سرمایه‌گذاران حقیقی	-
	شرکت‌های سرمایه‌گذاری	سرمایه‌گذاران حقوقی	-
زیرساخت‌های شبکه‌سازی	قرض‌الحسنه و بانک	قرض‌الحسنه و بانک‌های فعال در زمینه اعطای تسهیلات کارآفرینی	بانک توسعه تعاون (www.ttbank.ir)، بانک قرض‌الحسنه رسالت، قرض‌الحسنه‌های خانوادگی
	شتابدهنده‌ها	جایی که شرکت‌های نوپا برای توسعه پروژه‌های خود در یک زمان محدود با یکدیگر همکاری می‌کنند. در ازای درصدی از سهام، سرمایه اولیه تزریق می‌کنند و آموزش‌های حین چرخه فعالیت تیم‌ها ارائه می‌دهند.	اکسل (axell.ir)، پیشران (nopahub.com)، هاب (https://isfahanhub.com)، دیموند
	سازمان خیریه	جریان یک طرفه برای پول و آموزش و خدمات دارد.	خیریه نذر اشتغال امام حسین (nazreeshteghal.com)

اجزای اکوسیستم	زیر مجموعه اجزا	توضیح	مثال‌های شهر اصفهان
	باشگاه مشاوران	-	-
	تشکیلات صنفی	تشکیلات رسمی و بیان‌کننده نظرات و دیدگاه اعضا است.	سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان اصفهان (esfahan.iransr.org)
	گروه‌های غیررسمی	انجمن‌های غیررسمی خودجوش، مردمی و دوستانه (مانند گروه تلگرامی) هستند.	
	انجمن‌های حمایتگر	انجمن‌های غیردولتی متشکل از افراد برجسته که برای توسعه کارآفرینی با یکدیگر همکاری می‌کنند.	اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اصفهان (http://www.eccim.com), کانون کارآفرینان استان اصفهان (http://www.eccim.com)
	سازمان‌های مردم‌نهاد	سازمان مردم‌نهاد، غیر دولتی، غیر سیاسی و خیرانتفاعی با هدف توسعه کارآفرینی	موسسه حامیان کسب و کار اجتماعی ایرانیان (http://hamyan.org)
	فضاهای کار اشتراکی	فضاهای کار اشتراکی فضاهای در دسترس هستند که معمولا اینترنت با پهنای باند بالا، خدمات رفاهی، کافه تریا و فضاهایی را برای کار فراهم می‌کنند.	فضای کار اشتراکی آبی سفید (https://blue-white.co), فضای کار اشتراکی پویتک (poytek.com), چهارسوق
	مراکز رشد دانشگاهی	عموما مخصوص دانشجویان همان دانشگاهی است که مراکز رشد در آنها واقع شده است.	مرکز رشد تخصصی هنر دانشگاه هنر اصفهان (http://old.aui.ac.ir/index.php/fa/roshd), مرکز رشد دانشگاه اصفهان، مراکز رشد دانشگاه‌های آزاد
	پارک علم و فناوری	-	شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان (www.istt.ir)
	رسانه‌ها	نوشتاری (روزنامه و مجلات)، صوتی (پادکست محلی و رادیو)، تصویری (تلویزیون مستندسازها)، اینترنتی (وبسایت‌ها)	اصفهان پلاس (isfahanplus.ir) - کانال تلگرامی جناب آقای دکتر خسروی، روزنامه‌های اصفهان امروز، اصفهان زیبا
	سرمایه‌گذاران فرشته	سرمایه‌گذاری است که سرمایه یک یا چند شرکت نوپا را فراهم می‌کند. بر خلاف یک شریک، سرمایه‌گذار فرشته بندرت در مدیریت شرکت دخالت می‌کند.	نماینده‌گی سرمایه‌گذاران نیک اندیش کارایا
	سرمایه‌خطرپذیر	تأمین سرمایه لازم برای شرکت‌ها و کسب‌وکارهای نوپا (استارت آپ) و کارآفرین که مستعد جهش و رشد ارزش و البته ریسک فراوانی است شامل سرمایه‌های خطرپذیر شرکتی، میکرو و LP/GP	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی استان اصفهان (www.irtf.ir)
	جمع‌سپاری	برون‌سپاری به گروه فراوانی از افراد است نوعی	-
	برگزارکننده رویدادهای کارآفرینی و نوآوری	-	همتا کار (hamtakar.ir), همفکر (hamfekr.net), پیوت، هاکاتون، استارت‌آپ ویکندها، TEDx
	کارگاه‌های ساخت خلاق (Maker spaces)	میکراسپیس مراکز متعلق به یک جامعه محلی استارت‌آپی یا فضاهای کار اشتراکی و مستقل از دیگر فضاها هستند که دسترسی لازم به یک سری ابزارها و وسیله‌های سبک مانند پرینترهای سه بعدی، جعبه ابزارهای سخت‌افزاری متن‌باز و تکنولوژی‌های همچون بوردهای آردینو برای خلق محصولات فراهم می‌کنند مانند GearBox در نایروبی (gearbox.co.ke).	-
	فیلب‌ها (Fablabs)	فیلب‌ها شبیه میکراسپیس هستند اگرچه ملزومات استاندارد خود از قبیل حداقلی از مجموعه ابزارهای تولید و ساز و کار تعیین اعتبار و امتیاز را برای مدیران فیلب‌ها فراهم می‌کنند مانند فیلب بارسلونا	-

مثال‌های شهر اصفهان	توضیح	زیر مجموعه اجزا	اجزای اکوسیستم
	(fablabbcn.org)		
	<ul style="list-style-type: none"> - تکشاپ نمونه‌ای از یک مدل کسب و کاری پایدار از مفهوم فیلب و میکراسپیس است، جایی که با پرداخت مبلغی امکان استفاده از تجهیزات ساخت و تولید و مشاوره فراهم می‌شود. - لیوینگ لب محیط‌هایی است که روش‌های طراحی کاربرمحور برای آزمون پیش‌نمونه‌های توسعه یافته توسط کارآفرینان، شرکت‌ها، دانشگاه‌ها یا به صورت کلی عموم مردم به کار گرفته می‌شوند. اصل اساسی یک لیوینگ لب شکل‌دهی محیط‌های همکاری میان بازیگران مختلف و کمک به توسعه محصولات با استفاده از طراحی کاربرمحور است مانند Society Waag در آمستردام (waag.org/en) 	<p>تکشاپ (Techshop)</p> <p>لیوینگ لب یا آزمایشگاه زنده (Living Labs)</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - آزمایشگاه‌های شهری مفهومی است که در برخی شهرها اجرا شده است مانند بارسلونا تا برای شرکت‌ها پلتفرمی جهت آزمون محصولات و خدمات آنها در محیطی واقعی در شهرها فراهم نماید مانند اربن لب بارسلونا (www.barcelona.com) - آزمایشگاه‌های نوآوری بخش صنعت پلتفرم ارتباطی برای ارتباط صنایع با ذینفعان اکوسیستم بویژه کارآفرینان و دانشگاه‌ها ایجاد می‌کنند، تا محیط‌های نوآوری بازی را برای صنایع و کسب و کارهای موجود به منظور جذب نوآوری به فرایندها و مدل‌های کسب و کاری آنها آماده کنند مانند U+ Labs در شیکاگو (www.uilabs.org) 	<p>آزمایشگاه های شهری یا اربن لب ها</p> <p>آزمایشگاه های نوآوری بخش صنعت</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - عملکرد اصلی مراکز نوآوری هماهنگی میان بازیگران یا اکوسیستم و کمک به مدیریت جامعه محلی نوآوران فناوری و کارآفرینان است تا رشدی مداوم و پایدار داشته باشند. بسیاری از مراکز نوآوری با اجزای اکوسیستم نوآوری شهر همکاری دارند از جمله کارآفرینان، دانشگاه‌ها، بخش خصوصی، فضاهای همکاری، شتاب‌دهنده‌ها، انکوباتورها، و دیگر تامین کنندگان سرمایه‌های مرحله کشت ایده، مدیران جامعه محلی اکوسیستم و دولت بویژه دولت محلی. برخی از مراکز نوآوری در امکانات خود فضاهای همکاری مانند فضاهای کار اشتراکی و میکراسپیس‌ها دارند و دیگر مراکز عملکردهای خود را با آن فضاها هماهنگ می‌کنند. مانند فکتوری برلین (www.factoryberlin.com) 	مرکز نوآوری	
	<ul style="list-style-type: none"> - جزء اصلی و رهبر و شاخص شادابی و پویایی اکوسیستم است. 	شرکت‌های نوپا	
	<ul style="list-style-type: none"> - مشارکت در انتقال نیازها به استارت‌آپ‌های محلی، تسهیل در کارآفرینی سازمانی و حمایت از رویدادها 	شرکت‌های بزرگ	دارایی‌های اقتصادی
	<ul style="list-style-type: none"> - برنامه‌ریزی و مدیریت اجرای امور کارآفرینی در مقیاس شهر 		سازمان های دولتی یا عمومی تسهیل کننده فضای کسب و کار نوآوری
	<ul style="list-style-type: none"> - همراه اول (www.mci.ir/esfahan_office), ذوب آهن ، فولاد مبارکه، صنایع طلا و سنگ، - شهرداری اصفهان (isfahan.ir)، مرکز خلاقیت و فناوری های نوین - شهرداری اصفهان (ntc.isfahan.ir) - سازمان تامین اجتماعی 	محلی	

مثال‌های شهر اصفهان	توضیح	زیر مجموعه اجزا	اجزای اکوسیستم
بنیاد نخبگان اصفهان (isfahan.bmn.ir)			و کارآفرینی
-		ملی	
شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان (http://isfahanfair.ir)	امکان دسترسی به بازار متنوع و بزرگ و آماده پذیرش محصول یا خدمت را در سطح محلی فراهم می‌کند.	محلی	فراهم‌کننده دسترسی به بازار
مرکز فن بازار ملی ایران (http://techmart.ir)	فراهم کردن دسترسی به بازار در سطح ملی	ملی	
نمایشگاه اینوتکس (www.inotex.com)، نمایشگاه استارت‌آپ‌ها	فراهم کردن دسترسی به بازار در سطح بین‌المللی	بین‌المللی	
شورای اسلامی شهر اصفهان (www.shora-isfahan.com) و مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر اصفهان	بررسی، تهیه و تصویب مقررات	محلی	قانون‌گذاران
مجلس شورای اسلامی	بررسی، تهیه و تصویب قوانین و مقررات	ملی	
ایستگاه‌های مترو	-	زیرساخت‌های حمل و نقل پایدار	
مسیرهای دوچرخه			
-	پارک‌ها و فضاهای سبز دارای که می‌توانند پاتوق کارآفرینان باشد	پارک‌ها فضاهای عمومی	
- سالن اجتماعات کتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان		محل‌های برگزاری رویدادهای کارآفرینی و نوآوری	زیرساخت‌های کالبدی
- سالن اجتماعات اتاق بازرگانی اصفهان			
-	کافی‌شاپ‌هایی که صاحبان آنها علاقه دارند محل آنها پاتوق کارآفرینان باشد و کارآفرینان تمایل فزاینده به حضور در آن مکان داشته باشند.	کافی‌شاپ‌ها	
-	رستوران‌هایی که صاحبان آنها علاقه دارند محل آنها پاتوق کارآفرینان باشد و کارآفرینان تمایل فزاینده به حضور در آن مکان داشته باشند.	رستوران‌ها	

پیوست یک: چارچوب مفهومی اکوسیستم کارآفرینی شهر بانک جهانی

جدول ۲: چارچوب مفهومی اکوسیستم کارآفرینی شهر بانک جهانی

عناصر کلان	تعریف	عناصر خرد	شاخص‌ها
افراد	نیروی انسانی مرتبط با توسعه کارآفرینی و نوآوری	کارآفرینان	رشد جمعیت؛ سطح تحصیلات؛ نوع تحصیلات؛ ظرفیت و سطح آموزش‌های مرتبط با نوآوری
		ساکنین شهر با مدرک دانشگاهی	
		کسانی که ثبت اختراع کرده‌اند	
		نیروی کار (بالفعل و بالقوه)	
دارایی‌های اقتصادی	ایجاد کننده تعامل با افراد برای افزایش تعداد ایده‌هایی نوآورانه؛ و کمک کننده به اجرای این ایده‌ها با نوآوری عملی و کاربردی است	سرمایه‌گذار شخصی/انفرادی	در دسترس بودن؛ اندازه؛ تنوع
		صنایع، بخش‌های اقتصادی و کسب و کارها	
		شرکت‌های نوپا	
		شرکت‌های سرمایه‌گذاری	
زیرساخت‌ها	شرایط اولیه زندگی را فراهم می‌کنند، دسترسی به افراد و دانش را تسهیل می‌کنند، رویارویی‌های تصادفی را تسهیل می‌کنند	زیرساخت‌های حمل و نقل	کیفیت زندگی؛ افزایش دسترسی؛ تسهیل رویارویی‌های تصادفی
		پارک‌ها	
		محل‌های برگزاری رویدادها، فستیوال‌ها، کافی شاپ‌ها	
		رستوران‌ها	
		تئاترها	
فضای تسهیل کننده	سیاست‌های عمومی و تعهدات سازمان‌های عمومی و دولتی برای ارتقا و بهبود نوآوری	محیط تسهیل کننده که توسط دولت برای ایجاد نوآوری فراهم می‌شود	حمایت از حق مالکیت معنوی؛ پیوستگی و درهم‌تنیدگی کسب و کارها
		میزان تعهد، ترویج و تسهیل دولت برای توسعه اکوسیستم نوآوری	فراهم کردن پایگاه داده باز؛ رقابت‌ها؛ ترویج نوآوری
دارایی‌های شبکه‌ای	تعداد رویارویی‌ها را در اکوسیستم افزایش می‌دهد و اثرات حاصل از تجمع را تقویت می‌کند	جلسات غیر رسمی (meetups)	تعداد شرکت‌های نوپای مرتبط؛ ارزش اقتصادی شرکت‌های نوپای مرتبط؛ اشتغال ایجاد شده در بخش فعالیت‌های فناورانه نوآوری هر کدام
		رویدادهای جامعه فناوری	
		دوره‌های راه‌اندازی	
		برنامه‌های مهارت‌افزایی	
		فضای کار اشتراکی	
		شتاب دهنده‌ها	
		انکوباتورها	
		سرمایه‌گذاران فرشته	
		سرمایه‌های خطرپذیر	
		شبکه‌های مرئی	
		میکراسپیس یا کارگاه‌های ساخت خلاق	
		فابل‌ها (Fablabs)	
		تکشاپ (Techshop)	
		لیونگ لب یا آزمایشگاه زنده	
		آزمایشگاه‌های شهری یا ارین لب‌ها	
آزمایشگاه‌های نوآوری بخش صنعت			
هاب نوآوری			

پیوست دو: اقتباسی از چارچوب مفهومی نظریه برد فیلد

جدول ۳: نظریه برد فیلد

تعریف / مثال / وظیفه	عناصر خرد	دسته بندی کلی
قبول کنندگان مسئولیت و ریسک راه اندازی یک کسب و کار نوپا و یا استارتاپ	کارآفرینان	منابع انسانی
دارای مهارت و یا تحصیلات در زمینه های فنی و ...	نیروهای متخصص	
کسانی که علاوه بر دانش، تجربه کارآفرینی، حس نوع دوستی و شبکه ارتباطی دارند	مربیان و منتور ها	
کسانی که بدون قبول مسئولیت خاص ناظر و مشوق اکوسیستم هستند	علاقه مندان	
افرادی که فعالانه در زمینه های مختلف مشارکت می کنند	مروجین	مراکز آموزشی
وکلا، حسابداران، مشاوران مالیاتی، گرافیست ها، خدمات ثبت شرکت ها	مهیا کنندگان خدمات	
دوره های رسمی، طولانی مدت برای تربیت کارآفرین و یا متخصصین	دانشگاه ها	
آموزش های حین چرخه فعالیت تیم ها ارائه میدهند	شتابدهنده ها	
دوره های کوتاه مدت، فشرده و کاربردی ارائه میدهند	موسسات آموزشی آزاد	تامین کنندگان مالی
در ازای درصدی از سهام، سرمایه اولیه تزریق می کنند.	شتابدهنده ها	
فردی یا سازمانی	سرمایه گذاران فرشته	
شرکتی، میکرو، LP/GP	انواع VC	
crowdfunding	جمع سپاری	ساختار های دولتی
اعطا کننده تسهیلات	قرض الحسنه و بانک	
شهرداری و استانداری ها و مدیریت مستقر در همان منطقه جغرافیایی	محلی	
مدیریت مستقر در پایتخت	مرکزی	
جریان یک طرفه برای پول و آموزش و خدمات دارد.	سازمان خیریه	تشکیلات و انجمن ها
رسمی است و بیان کننده نظرات و دیدگاه اعضا است.	تشکیلات صنفی	
	انجمن های حمایتگر	
خودجوش، مردمی، دوستانه (مانند گروه های تلگرامی)	انجمن های غیر رسمی	
روزنامه و مجلات	نوشته های	رسانه
پادکست محلی و رادیو	صوتی	
تلویزیون و مستند ساز ها و ...	تصویری	
وب سایت	اینترنتی	
coworking space	مراکز کار اشتراکی	مکان
تسهیل و شتابدهی و تجمیع خدمات مالی و آموزشی و ارتباطی برای تیم های جدی و کامل و فعال	شتابدهنده ها	
عموما مخصوص دانشجویان همان دانشگاه است	مراکز رشد دانشگاهی	
	پارک علم و فناوری	
تفریح، نرخ اسکان، دسترسی به پایتخت، حمل و نقل شهری، اینترنت، کافه و رستوران	شهريت	ویژگی های ناملموس
پذیرش شکست خوردگان، استفاده و حمایت از کسب و کار نوپا، حمایت و تسهیل فعالیت	فرهنگ عمومی	
	شبکه سازی	رویداد ها
	آموزشی	
	انگیزشی و انتقال تجربه	
	شبیه سازی	
	مسابقه	
	جشنواره، نمایشگاه	
انتقال نیاز ها به استارتاپ های محلی، تسهیل در کارآفرینی سازمانی، حمایت از رویداد ها		شرکت های بزرگ
جز اصلی و رهبر و شاخص شادابی و پویایی اکوسیستم است.		استارتاپها
امکان دسترسی به بازار متنوع و بزرگ و آماده پذیرش محصول یا خدمت	منطقه ای و محلی	بازار
	ملی	
	بین المللی	

پیوست سه: شاخص جهانی کارآفرینی (Global Entrepreneurship Index)

جدول ۴: شاخص جهانی کارآفرینی (GEI (Global Entrepreneurship Index)

عناصر خرد	دسته بندی کلی
بوروکراسی اداری	چارچوب‌های قانونی
مقررات تولید و سرمایه گذاری	
مقررات بازار کار	
مقررات ورشکستگی	
قوانین مالیاتی	
چارچوب‌های حقوقی و قضایی	
قواعد بانکی و پولی	
قوانین گمرکی و مقررات صادرات و واردات	
مقررات راه اندازی و ادامه کسب و کار	
مقررات تجارت جهانی	
سرمایه گذاری D&R	فناوری و D&R
همکاری دانشگاه و صنعت	
انتقال و جذب فناوری	
دسترسی به فناوری	
نظام ثبت اختراع (IP)	
همکاری های فنی بین بنگاهی	
کیفیت نهادهای پژوهشی	قابلیت های کارآفرینانه
تحصیلات، تجربه و دانش	
مهارت های کسب و کار و کارآفرینی	
کارآفرینی فرصت گرا	
نظام آموزشی	دسترسی به منابع مالی
دسترسی به منابع اعتباری	
دسترسی به سرمایه گذاری های خطرپذیر	
بازارهای رسمی سهام	
دسترسی به انواع دیگر مدل های سهام	
فرشتگان کسب و کار	شرایط بازار
قوانین ضدتراست	
رقابت	
میزان دولتی بودن اقتصاد	
دسترسی به بازار داخلی	زیرساخت
دسترسی به بازارهای خارجی	
زیرساخت های عمومی (حمل و نقل، انرژی و ...)	
زیرساخت های مخابرات	فرهنگ
پذیرش ریسک و عدم ترس از شکست در جامعه	
درک از مهارت	
فرهنگ کارآفرینی فرصت گرا	
درک فرصت ها و علاقه مندی به راه اندازی کسب و کار	
منزلت اجتماعی کارآفرینان در جامعه	پشتیبان‌ها
شناخت کارآفرینان	
باور به بهتر بودن مسیر شغلی کارآفرینی جایگزین مزدبگیری	
مراکز رشد	
شتاب دهنده ها	پشتیبان‌ها
مراکز مشاوره	
شبکه ها و انجمن‌های تخصصی - منتورها - خبرگان	

* طبق گزارش پایش و بهبود نظام کارآفرینی ایران، مواردی که به رنگ زرد مشخص شده‌اند در ایران از وضعیت مناسب برخوردار نیستند.

منابع و مأخذ

World Bank (۲۰۱۴) Boosting Tech Innovation Ecosystem of Cities, Victor Mulas.

فلد، برد (۲۰۱۲) جامعه های استارت‌آپی – ایجاد یک اکوسیستم کارآفرینی در شهر شما ترجمه علیرضا کاظمی نیا، احمد ورد و محمد علی زاهدی.

دفتر توسعه کارآفرینی (۱۳۹۵) پایش و بهبود نظام کارآفرینی ایران، معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال، وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی، تهران.